

**Het uniform
pensioenoverzicht
verplicht versturen.**

Waarom?

Is het verplicht verstrekken van het uniform pensioenoverzicht nog zinvol?

Laten we eerlijk zijn, je loopt naar de brievenbus, ziet daar het logo van je pensioenfonds op een enveloppe prijken, dan denk je niet: "oh joepie, laat ik snel kijken wat er in zit!".

De enveloppe eenmaal geopend tref je het uniform pensioenoverzicht aan. De kans is zeer groot dat het verplichte informatiedocument, zonder verder te bekijken, zo de administratie klapper ingaat. Of nog erger, in de prullenbak.

Wat is een uniform pensioenoverzicht en waarom is dit relevant?

Om bovenstaande vraag en probleemstelling te beantwoorden, zal ik eerst uitleggen wat een uniform pensioenoverzicht (hierna UPO) is.

Het UPO geeft de deelnemer een jaarlijks overzicht van de actuele pensioenopbouw bij zijn pensioenfonds. Hier staat onder andere in¹:

- Hoeveel geld gespaard is, als je straks met pensioen gaat
- Eventueel hoeveel dit wordt als men op dezelfde wijze blijft opbouwen
- Over welk deel van het inkomen, pensioen wordt opgebouwd (staat alles wel goed bij de werkgever?)
- De factor A, oftewel de pensioen aangroei van een betreffend jaar, waarmee de jaarruimte berekend kan worden
- Wat eventuele nabestaanden ontvangen bij overlijden

Er zijn verschillende soorten uniforme pensioenoverzichten. Voor actieven oftewel deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en gewezen partners.

Aanleiding

Bij APG ben ik campagneleider voor het UPO en Mijnpensioenoverzicht.nl (hierna MPO) voor het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid (hierna bpfBOUW). Het is onder andere mijn verantwoordelijkheid om het UPO tijdig, correct en volledig bij de (gewezen) deelnemers, gepensioneerden en gewezen partners op de fysieke of digitale mat te laten vallen.

Ik vind het heel leuk werk en geeft ook voldoening wanneer de bijbehorende kritische prestatie indicatoren zijn behaald. Desondanks bekruipt me ieder jaar weer het gevoel dat maar weinig bpfBOUW deelnemers het UPO lezen, laat staan begrijpen. Dit gevoel wordt ook gestaafd door het geringe aantal vragen die via telefoon of e-mail gesteld worden over het UPO.

Middels dit essay wil ik aangeven dat het verplicht verstrekken van het UPO niet meer zinvol is en aangeven wat een alternatief kan zijn.

Het UPO word omvangrijker. Maar daarmee ook klantgerichter?

Met de nieuwe Europese richtlijnen is meer informatie op het UPO gekomen. Dat wordt door sommige deelnemers als toegevoegde waarde gezien. Dat wilt echter niet zeggen dat het UPO überhaupt gelezen zal worden. Zelfs tegen het advies van de pensioenkoepels in, is het UPO toch uitgebreid. Een citaat uit bron 3, waaruit blijkt dat meer informatie niet altijd beter hoeft te zijn:

“Veel informatie: Door het toevoegen van de informatie wordt het totale overzicht aan de lange kant. Dit kan ervoor zorgen dat men niet alle informatie gaat lezen.”

Daarnaast is de huidige maatschappij zeer digitaal ingesteld. Men wilt alles digitaal beschikbaar hebben. Hier speelt APG bijvoorbeeld op in door tegen de deelnemers te zeggen dat ze communicatie digitaal ontvangen tenzij ze aangeven dat niet te willen. Hierdoor worden de UPO producten zo veel mogelijk digitaal beschikbaar gesteld op bijvoorbeeld Mijn Bouwpensioen, MPO, de Berichtenbox, etc.

In mijn optiek is het digitaal beschikbaar stellen van het UPO conform klantwens, kostenbesparend en heeft een snellere doorlooptijd van het moment dat het UPO aangemaakt word, totdat het bij de deelnemer is afgeleverd.

Maar ook hier geldt dat dit geen garantie biedt dat de deelnemer het UPO daadwerkelijk zal gaan lezen.

In het UPO worden veel verwijzingen gemaakt naar bijvoorbeeld MPO of de fonds betreffende website, om aanvullende informatie te bekijken. Bij een fysiek UPO, heb je dus alsnog internet nodig.

Eenmaal op internet klik je makkelijk op een betreffende hyperlink. De deelnemer zal derhalve sneller aanvullende informatie raadplegen. Ook dit is een reden om het (fysieke) UPO niet meer te versturen.

Uitgangspunten van het UPO

Het lijkt zo eenvoudig om een UPO te maken en bij de deelnemer te bezorgen. Men denkt altijd dat het “een druk op de knop” is. In werkelijkheid is dat niet het geval. Hierdoor zijn de kosten relatief hoog, zijn er veel partijen bij betrokken en de doorlooptijd redelijk lang.

Daarnaast is het UPO gebaseerd op een bepaalde peildatum, namelijk 1 januari van het lopende jaar. Er geldt wel een verplichting om de UPO's voor 1 oktober van het lopende jaar voor de UPO doelgroep te versturen naar de deelnemer. Maar indien het bijvoorbeeld vanwege systeem-technische redenen pas mogelijk is om het UPO voor een bepaalde groep in augustus te versturen, is het UPO eigenlijk al achterhaald. Het bereikte ouderdomspensioen dat op het UPO getoond wordt is namelijk tot en met 31 december van het voorgaand jaar.

Het te bereiken ouderdom- en partnerpensioen, zijn afgeleid van het salaris op 1 januari. Eventuele salarisstijgingen na 1 januari zie je derhalve niet terug op het UPO.

Vanuit de wetgeving is de insteek van het UPO om UPO's van verschillende pensioenfondsen, naast elkaar te kunnen leggen en makkelijk te kunnen zien wat ze later aan pensioen kunnen verwachten.

Alternatief: Mijnpensioenoverzicht.nl, maar dan met een nieuwe dimensie

Op www.mijnpensioenoverzicht.nl staan de pensioenaanspraken van verschillende pensioenfondsen overzichtelijk bij elkaar. Volledigheidshalve wordt de AOW ook getoond. Hierdoor is het voor de deelnemer “in een oogopslag” duidelijk hoeveel op welke pensioenleeftijd tot uitkering komt en welk pensioen inclusief AOW hij kan verwachten.

Dit is niks nieuws. De pensioenfondsen en pensioenverzekeraars leveren namelijk al jaren op bepaalde momenten in het jaar de pensioenaanspraken per deelnemer aan Stichting Pensioenregister. Omdat dit een paar keer jaar gebeurt, is ook dit gebaseerd op een statisch moment. Als een deelnemer bijvoorbeeld twee dagen later na voornoemde aanlevering inlogt op MPO, zijn de pensioenaanspraken ook alweer achterhaald.

Alternatief

Om de deelnemer altijd van de actuele gegevens te voorzien, moet MPO de gegevens rechtstreeks uit de pensioenadministratie database halen op het moment dat de deelnemer op MPO inlogt. Als deze inlogt, logt die dus eigenlijk rechtstreeks in het pensioensysteem van het betreffende pensioenfonds. Hierdoor heeft de deelnemer altijd de beschikking over zijn actuele pensioenaanspraken.

Voordelen:

- De pensioenaanspraken zijn actueel, oftewel bijgewerkt tot en met het moment van inloggen.
- Snel(ler) de beschikking over de pensioenaanspraken.
- De actualiteit van het UPO is achterhaald.
- Vergelijkingsfunctie is op MPO veel beter
  - o Digitale UPO's van verschillende pensioenfondsen hoeven niet geprint te worden om naast elkaar te kunnen leggen, of op een andere manier naast elkaar gelegd (Mijn omgevingen) en bij elkaar opgeteld te worden.
- De deelnemer raadpleegt eerder een digitale omgeving (MPO) dan dat de UPO's van verschillende pensioenfondsen naast elkaar gelegd worden.
  - o Hierdoor wordt wellicht meer pensioenbewustzijn gecreëerd, waar het tegenwoordig aan schort.
- Er kan meer informatie op vermeld worden. Op het UPO wordt namelijk ook verwezen naar hyperlinks of websites, maar is de drempel groter om de hyperlinks handmatig in te toetsen. Met dit alternatief is het makkelijker om op bijvoorbeeld een hyperlink te klikken en aanvullende informatie te bekijken.
- Steeds meer mensen volstaan met de digitale beschikbaarheid van de pensioenaanspraken.
- Deelnemers die na 1 januari (peildatum) in dienst komen krijgen geen UPO, maar kunnen dan wel op MPO hun pensioenaanspraken raadplegen.

[Is het nog zinvol om het UPO verplicht te verstrekken?](#)

- Verhoudingsgewijs komen nu meer vragen binnen omtrent MPO ten opzichte van het ontvangen UPO. Het pensioenbewustzijn lijkt groter te zijn door MPO.
- Er hoeft niets apart gebouwd te worden voor het UPO, wanneer de deelnemer zijn pensioenaanspraken rechtstreeks uit het pensioensysteem haalt. Dit zal tot minder fouten leiden¹⁰.

Nadelen:

- Het is wettelijk verplicht om het UPO te verstrekken⁹.
- Indien de deelnemer meerdere pensioenfondsen heeft, die deze mogelijkheid niet biedt, kunnen de pensioenaanspraken niet “zomaar” bij elkaar opgeteld worden.
- Niet alle pensioenfondsen kunnen of willen deze methodiek hanteren.
- Een deel van de deelnemers zal het UPO fysiek willen ontvangen.
- Niet alle deelnemers kunnen of willen hun gegevens digitaal raadplegen.

Bron 9: De wettelijke verplichting luidt als volgt: *“Uit hoofde van artikel 48 van de Pensioenwet en artikel 59 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling is de pensioenuitvoerder verplicht de deelnemer aan een pensioenregeling ‘tijdig’ een jaaropgave te verstrekken in de vorm van een Uniform Pensioen Overzicht (UPO).”*

Indien de UPO vorm gewijzigd wordt in MPO, met als toevoeging dat de deelnemer bericht krijgt, dat zijn pensioenaanspraken te raadplegen zijn, voldoe je wel aan de wet, maar dan ook nog eens met de bijkomende voordelen.

Daarnaast geeft de Pensioenfederatie op hun website⁸ aan dat er verschillende wettelijke verplichte informatiemiddelen voor pensioencommunicatie zijn:

- Het UPO
- MPO
- Pensioen 1-2-3
- De Pensioenvergelijker
- Standaardmodel Wet verbeterde premieregeling

Dit staaft eveneens mijn mening dat je in plaats van een UPO te verstrekken, de deelnemer ook naar MPO kunt verwijzen wanneer zijn aanspraken te raadplegen zijn.

Wat wilde ik bereiken met dit essay?

Middels dit essay wilde ik aantonen dat het verplicht verzenden van het UPO, niet meer van deze tijd is in deze vorm.

- Waarom dat het geval is en
- Wat het is alternatief waardoor bijvoorbeeld ook nog eens de kosten omlaag kunnen gaan en
- Wellicht de deelnemers sneller en regelmatig hun pensioensituatie zullen bekijken en makkelijker kunnen vergelijken met overige overzichten.

Conclusie

Aangezien een aanzienlijk deel van de deelnemers zich niet eens de moeite neemt om een UPO te bekijken en zich te verdiepen in hun pensioen en men steeds vaker alles digitaal op MPO wilt bekijken, zou ik ervoor kiezen om de deelnemers niet meer verplicht te voorzien van een fysiek UPO waarvan de pensioenaanspraken alweer achterhaald zijn, maar de deelnemers actief te verwijzen naar MPO. Indien daar een real time koppeling is met het betreffende pensioensysteem.

Het levert de pensioenuitvoerder niet alleen ook nog een kostenbesparing op, maar je voorziet ook in de wens van de deelnemer om digitaal een totaaloverzicht te bieden, die ook nog eens actueel is. Zo ziet de deelnemer geen achterhaalde, maar de meest actuele pensioenaanspraken.

Op deze omgeving is het ook makkelijker voor de deelnemer om op hyperlinks te klikken en aanvullende informatie in een muisklik te bekijken.

Ten slotte ben ik wel van mening dat je als pensioenfonds de zorgplicht hebt en houdt om de deelnemer actief te informeren wanneer zijn pensioenaanspraken beschikbaar zijn gesteld.

Bronnen:

1. <https://kandoor.nl/blog/wat-is-een-upo/>
2. SPO LCP lesmateriaal
3. <https://www.verzekeraars.nl/media/4925/20180322-notitie-evaluatie-uniform-pensioenoverzicht.pdf>
4. <https://www.afm.nl/nl-nl/nieuws/2019/mrt/blog-ruben-pensioen>
5. <https://www.pensioenfederatie.nl/paginas/nl/openbaar/themas/pensioencommunicatie/upo>
6. <https://www.pensioenfederatie.nl/actueel/nieuws/2019/openbaar/03-maart/reactie-koolmees-op-motie-omtztigt-over-de-afdwingbaarheid-van-het-upo> (om de correctheid van het UPO juridisch afdwingbaar te maken)
7. <https://www.pensioenfederatie.nl/website/themas/tweede-pijler-pensioen/implementatie-iorp-ii-richtlijn>
8. <https://www.pensioenfederatie.nl/paginas/nl/openbaar/themas/pensioencommunicatie/pensioencommunicatie>
9. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0025835/2009-05-16>
10. <https://www.afm.nl/nl-nl/nieuws/rapporten/2010/rapport-juistheid-upo>
11. <https://www.pensioenregister.nl/>